

מסורת הש"ס

(א) [ע"ז כג: סנהדרין מ. כבורות מ. תמורה כח:]; **(ב)** [קדושין כד: זבחים קטו. מנחות ו. כה. תמורה ד:]; **(ג)** [פסח פ"א מ"ג מנחות א"א:]; **(ד)** [כגון ויקרא כג:]; **(ה)** [מלאכי א:]; **(ו)** [מנחות קד:]; **(ז)** [קדושין נה:]; **(ח)** [זבחים ע"ז:]; **(ט)** פ"א לא וגו' מהר"ם ולכן הו', **(י)** [כדליתא כבורות מ.]; **(י** [ע"ז כג:]; **יב**: רש"י, **(יג)** [נע"ע תוס' ע"ז ה: ד"ה מ"ן זבמן: זבחים סח: ד"ה ושנחמנ],

תורה אור השלם

- ומיד בן גבר לא תקריבו את לחם אֱלֹהִים מִקֵּל אֶלֶּה יִשְׁתַּחֲוֶה בָהֶם מִשְׁחָה לֵבָבָם לֹא יִרְצֶה לָבָב: ויקרא כב כה
- וַיֵּאָר אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וַהֲבֵה נִשְׁתַּחֲוֶה בִּי הַשָּׁחִית כֹּל בָּשָׂר אֶת דְּרָבָו עַל הָאָרֶץ: בראשית יב
- פֶּן תִּשְׁחָתוּן וְעִשְׂתִּים לָבָב פֶּסֶל תִּמְנוּת כֹּל קִטְל תִּבְנִית וְזָר אוֹ נִקְבָּה: וירמיהו ד טו
- כִּי־בָּהּ יִשְׁתַּחֲוֶה לַעֲשׂוֹר הַאֲחֹדֹר אוֹ לְאִיל הָאֲחֹדֹר אוֹ לִשְׂה בִּבְשָׁרִים אוֹ בְּעֻמִּים: במדבר טו יא

גליון הש"ס

גמ' דתנן הקריבו. עיין חומפות ד"ה דף י ע"א ד"ה כ"ן כ"ד מודש:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צנחמה וכו' לא תמים. י"ב עיין מירש"י בקידושין דף כד ע"ב ד"ה ואין תמות: **(ב)** תוס' ד"ה כי אינטריך וכו' אתי נמי שפיר לפי המסקנה ל"ל ותיבות כמו שפירש נמחק:

מוסף רש"י

כי השחית כל בשר את דרכו. גלו עריות, דכתיב (משל' ז) דרך גבר צעלמה, ודור המבול על העריות נענשו כדכתיב (בראשית ו) והלא בני האלהים את צנת האדם כי טויות הנה (מנחותו) וכו'. **ו** ובני"ז ע"ז כג: תמות וזכרות **בבהמה**. האי קרא דריש האמור בכל הקרינות (ויקרא כב) איש איש מציא ישאלו אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם וגו' לריוכנס תמים וזכר בנזקק כנכשום וצבועים, מדלא כתיב לריוכנס תמים וזכר ולישתוק, למדך שאין מקפיד על תמות וזכרות אלא על אלו (מדנחין כד:). **פ**לגם. כגש בן י"ג חדשים יא תכלל כגש וכלל אי לא בזה, דכגש בן שנה ואין בן שמי שנים, כשהוא בן י"ג חדשים ויום אחד שונקם חמם כגש שניה קרי ליה איל, אבל בתוך חדש י"ג קרי ליה פלגם (מנחות צא: מנח"י). **ו**א"ר יוחנן. מאי טעמא מיבא עליו נסכי איל, דכתיב צנכסים או לאל לרבות את הפלגם, ומשום דגריה כפי עממו הוא אינטריך קרא לרבווי (שם). **ל**רבות את הפלגם. שאם הביא פלגם מביא עליו נכסים דלויים (שם). כאלו הוא איל (שם).

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

למעוטי נרצע ונעבד. ואף על גב דתנא קמיי פרט לתחלת הליהוב

אסמכתא צעלמא הוא ולעולם פסוליייהו משום ספיקא. רוצע ליכא למימר צעופות דאין לך עוף רוצע: **הואיל ונסיב**. גבי קרצנות: **כי משחטם כהם מוס כס**. לא ירצו לכס דצין השחטה צין מוס פוסלים כהם ותנא דבי רבי ישמעאל וכו':

דבר ערוה. רוצע ונרצע: **עבודם כוכבים**. נעבד שהשחמה לבהמתו: **כי שהחית כל בשר**. דדור המבול כתיב ודור המבול צערו קלקלו כדכתיב (בראשית ו) ויקחו להם נשים וגו' שהיו מזקקין לגשי ריעיהן ולכל כהמה וסיה: **צנחמה**. כתיב תמים זכרי) אצל עוף לא כתיב ציה (א) לא תמים ולא זכר הלכך לא פסלי כהו מומין קטנים כגון דוקין שצעין אלא מומין גדולים כגון מחוסר אבר פומשום הקריבהו נא לפתחך: **מן האיל או מן הכנש**. מאיזה שחרטה: **פלגם**. כגש בן שנה בתוך שנמו קרוי כגש. ואיל משעבדו י"ג חדשים שנכנס חדש שלם בתוך שנה שניה קרוי איל עד עולם. פלגם בתוך חדש ראשון של שנה שניה: **הקריבו**. משנה היא מסכת פרה (פ"א מ"ג) וצפלגם קא מייירי: **ואין עולה לו מוצחו**. אם היה מחוייב איל לצדו או כגש לצדו וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספיקא אי משום צריה: **וא"ר יוחנן**. מנא לן דמציא עליו נכסי איל של

שני עשוינים^(א) ושלשית ההין יין דכתיב צפרשת נסכים בשלה לך אנשים יחאו לאליל האחד וגו' או לרצות את הפלגם צנכסים הללו ומדאינטריך קרא לרבווי ש"מ קסבר רבי יוחנן אידת"ק דאמר אין עולה לו מוצחו משום דצריה הוא ולענין נסכים רחמנא רציהה דאי ספיקא הוא לא מרציהה קרא דכיון דשמה איל הוא פשיטא דצעיי אחתי נכסי איל ואתנווי דאי איל הוא ליהוי ידידיה ואי כגש הוא יאה היתר נדבה שהרי מתנדצין נסכים צלא קרצן כדאמרין צנחמות צפרק בתרא (דף קו.) **ו**ואע"ג דתנוין אין מתנדצין לוג אחד ולא צ' והי' אלא שלשה כדי שיהו קרויין נכסי כגש או ארצנה שיהו קרויין נכסי איל או ששה הראויין לפר הכא כי האי גוונא כהדי אחריני קרבי: מיייתי

רחמנא סנפיר עד דאיכא סנפיר וקשקשת ויש לומר דלשון קשקשת משמע דבר שאינו שוח וחסך דבר שחיד מסכסכת בו וסנפיר כי הוא ונופל בו לשון קשקשת: **ב"י איצטריך קרא למעוטי נרצע ונעבד**. יו מיימה דסותר סמכתא דש"ס דרשא דצרייתא כדי לרחות ראייתו ומוקי ליה קרא לדרשא אחרת ויש לומר דקיס ליה דאינטריך קרא להאי דרשא דהא רבי עקיבא אית ליה דרשא דמשחטם צפרק בתרא דצבורות (דף מו.) דקסבר מעשר כהמה חל על רוצע ונרצע כמו שחל על צעלי מומין ומשמע צפרק המוצח מקדש (זבחים דף פה:) דלית ליה יו נרצע צעופות דקאמר רבי עקיבא מכשיר צעלי מומין ולא קאמר ונרצע הואיל וכשר צעופות ומנא ליה אלא ע"כ מהאי קרא וא"ת א"כ תפשוט דספיקא הוי דאי צריה הוי אינטריך קרא למעוטי וא"י מנלן דיש נרצע צעופות וי"ל דמעיקרא ס"ד ודאי דאינטריך קרא למעוטי אי הוה צריה אכל השתא דמסיק דאינטריך קרא לנרצע ונעבד ס"ל דלצריה לא אינטריך קרא למעוטי דממילא אימעיע מצתורים דומיא דצני יונה מה צני יונה דוקא קטנים אף תורים דוקא גדולים למעוטי תחלת הליהוב שצוה ושצוה דלא הוי לא קטנים ולא גדולים ודרשא דצרייתא אסמכתא צעלמא היא ומורי ה"ר אהרן מריגנשפור"ק תיך דלוינו סותר השתא דרשא דצרייתא דתרי מיעוטי כתיבי מן התורים או מן בני היונה חד למעוטי נרצע ונעבד ולאפוקי מדשחטם ואידך למעוטי תחלת הליהוב וקמי שמיא דאי ודאי גליא אי קטנים הוו אי גדולים הוו ואי קטנים הוו ממעטיניהו מן התורים ואי גדולים הוו ממעטיניהו י' מבני היונה ואנן הוא דלא ידעינן מהי ממעטיניהו והשתא אי צריה הוו אחי נמי שפיר (י) יא' כמו שפירש לפי המסקנא דחד למעוטי צריה וחד למעוטי נרצע ונעבד ומעיקרא ס"ד דאינטריך תרוייהו לצריה דאי לא הוה כתיב אלא חד מיעוטא לא הוה יו ממעטי להו אלא או מגדולים או מקטנים ואם הביא משניהם הוה נפיק ממה נפשך אכל ק"ק על פיורשו דאי אחא קרא לאשמועינן שהם או גדולים או קטנים אף ע"ג דקמי שמיא גליא א"כ מאי פריך צסוף על אלו מומין שהצבתי לעיל מני אילימא ת"ק ספק הוא אינטריך קרא למעוטי ספיקא נימא דקרא מיעט לאנדרוגינוס או משום שהוא זכר משונה או משום דאשמעינן שהוא נקבה ואנן הוא דלא ידעינן יא"ש) הוי ספק אלא משמע אם קמי שמיא גליא נקבה לא היה לו להשמיענו והא דאיכא תרי מיעוטי והא דליכא תרי מיעוטי אלא למימר דלחת לא לנרצע וחד לנעבד ויומר נראה דנרצע ונעבד נפקי אחד מיעוטא אלא אינטריך קרא למעוטי ואידך למעוטי תחלת הליהוב וקמי שמיא דאי ודאי גליא תרי מיעוטי חד למעוטי תורים וחד לצני יונה: **ב"י משחטם בהם מוס בהם**. כאן משמע דלכ"ע אית להו הך דרשא דמשחטם דאי פליג אדרשא זו ההוא תנא דדריש מן הבהמה להוציא את הרוצע אם בן לידוק דצריה הוי יחלמאן דלא דריש דרשא דמשחטם אלא ודאי כוליהו דרשי להו ואפילו הכי אינטריך מן הבהמה ומן הבקר להוציא רוצע ונרצע ולא הוי דרשינן ממשחטם דהא צהא תליא אלא משום דאשכחן כבר בקדשים ששום צהן דבר ערוה ועבודת כוכבים ומוס וי"מ דרשא דמשחטם למעשר כהמה ^(ז) דחל על רוצע ונרצע כמו שחל על צעל מוס (עו'ולרבי ישמעאל) **ו**ולר"ש (י'ג"מ גס לפרה וא"ת צריש כל האסורין (תמורה דף כח:); אמרינן דתנא דמשחטם מוקי קרא דמן הבהמה פרט לזקן וחולה ומוזהם ויש לומר דתנא דמשחטם ודאי משמע ליה לש"ס דמפיק רוצע ונרצע ממשחטם לחודיה אצל שאר תנאי דנפקי ממין הבהמה אית להו דרשא דמשחטם כדפרישית וכן משמע צפרק בתרא דצבורות (דף מו.) דפליגי התם כמה תנאי גבי מעשר כהמה עו גבי טומטום ואנדרוגינוס וצמחוסר זמן ויואל דופן אצל צנרצע ורוצע ומוקא'ה ונעבד לא אשכחן שום פלוגמא ומשמע דכוליהו מרורי דמתעשרין כדדרשינן התם ממשחטם ומיזה מהכא איכא למדחי דאפילו מאן דלית ליה דרשא דמשחטם אינטריך מן התורים למעוטי נרצע דסלקא דעתך כיון דעופות ליתנהו צרוצע ליתנהו נמי צנרצע דכה"ג אמר צפרק המוצח מקדש (זבחים פה:); **תַּמּוּרֹת וזכרות בבהמה**.

בת"כ דריש לה מדכתיב תמים וזכר צבקר כצכצים וצבזים תמות וזכרות צצהמה ואין תמות וזכרות צעופות ומחוסר אבר דפסול צעוף נפקא ליה מדכתיב מן העוף ולא כל העוף צפ"ק דקדושין (דף כד:); ולא כמו שפירש כאן כקונטרס משום הקריבהו נא לפתחך וא"ת ל"ל קרא לפסול מחוסר אבר והא אפילו לצני נח נמי אסור דליכא מידי דלישראל שרי ולצני נח אסור וי"ל משום דאמרין צפרק ארצע מיתות (סנהדרין דף נט.) דכל מזהה שנאמרה לצני נח ולא נשית צסיי לישראל נאמרה ולא לצני נח ולכן הוזכר לשנותה כדי לאסור לה ולהי' וא"ת ל"ל קרא דאין תמות וזכרות צעופות מדאינטריך מן העוף לאסור מחוסר אבר דיעינן דאין מוס פוסל צעוף דאי פוסל ליה מן העוף ויש לומר דאין קרא דאין תמות וזכרות צעופות מן העוף לאסור מחוסר אבר דיעינן ומן העוף אחא אפילו הך מומין דשרי צצהמה דקרא דמן העוף לאסור אחא ולא להתייר ואין להקשות נמי מדאינטריך מן התורים לנרצע ונעבד שמעינן שפיר דאין מוס פוסל צעופות דאיכא למימר דאינטריך מן התורים משום דסלקא דעתין כיון דעופות ליתנהו צרוצע ליתנהו נמי צנרצע כדפרישית לעיל: **ב"י תבעי לך אליבא דבר פדא**. צפ' שתי מדות (מנחות דף כז:); איתומצ בר פדא מהאי קרא דאו לאליל דמדרכה פלגם דלא אחא קרא לרבווי ספיקא:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כג.

נוקי הזכר אלא למעט אנדרוגינוס ולא טומטוס אלמה תניא הזכר ולא טומטוס ואנדרוגינוס ומשני סמי מכאן טומטוס אע"ג דבערין איכא תרין מיעוטי הזכר ואם נקבה צריכין תרוייהו לאנדרוגינוס דאי כתיב הזכר למעוטי ה"א דלא גרע מנקבה ויהיה צערך אשה וא"ת מאי

פריך לרצ חסדא מאם זכר ואם נקבה דכתיב גבי שלמים דאיכא תרי מיעוטי דאם מיעוט הוא כדאמרין צפרק המפלת (מדא כח:); אם נקבה על כרחך למעוטי טומטוס ויש לפרש דהתם גרסינן זכר או נקבה דכתיב צויקרא גבי שלמי לאן דהכי דרשינן להו בת"כ הנהו מיעוטי דכתיב צשלמים ו' וצפ"צ דצבורות (ד' טו:); וצתמורה (ד' יז:); אצל אם זכר אם נקבה דכתיב גבי שלמי צקר דריש ליה בת"כ וצפרק צ' דצבורות (ד' טו:); וצתמורה פרק אלו קדשים (דף יז:); לרצות ולו צעלי מומין ותמורת צעלי מומין והשתא פריך שפיר לרצ חסדא דצההוא קרא לא כתיב אלא חד מיעוטא דהוי או למעט כמו או כשצ פרט לכלאים וא"ת דלעיל אמרינן היכא דספק מחמת שאינו שזה אינטריך קרא למעוטי וצפ"ק דחגיגה (דף ז.) קאמר זכורך להוציא טומטוס ופריך דאינטריך קרא למעוטי ספיקא אע"ג דאין כולם שוין התם פריך משום דצללו האי קרא הייתי פוטרו מן הראייה משום דלוינו יכול לסמוך

אע"ג דסמיכה לא מיעבדא מכל מקום לכתלה צריך כדאשכחן צפסחים צפרק האשה (דף פח:); גבי חמשה שנחערצו עורות פסחיהם ונמלא צילת צאחד מהן דפטורין מלעשות פסח שני משום סמיכה ואע"ג דגבי כהמה שנמלאת מירושלים למגדל עדרי) אמרינן וצרים עולות נקבות וצחי שלמים ומוקריצ אותן צלא סמיכה לפי שאין מכירין מי הם צעלים שאני התם דקדושות כזר ואין להם תקנה צעינן אחר וספק מלווע דמייתי אשמו ולוגויה) התם תיקון גצרא שאני וא"ת דאשכחן קרא צצציל שלא נטעה אע"ג (דגבי דקמי שמיא גליא צסוף אלו טרפות (לקמן סו:); דפריך מכדי אנן אקשקשת סמכין סנפיר דכתצ רחמנא ל"ל ומשני אי כתצ רחמנא קשקשת ולא סנפיר הוה אמיינא מאי קשקשת סנפיר ואפילו דג טמא נמי השתא דכתצ

משמע דבר שאינו שוח וחסך דבר שחיד מסכסכת בו וסנפיר כי הוא ונופל בו לשון קשקשת: **ב"י איצטריך קרא למעוטי נרצע ונעבד**. יו מיימה דסותר סמכתא דש"ס דרשא דצרייתא כדי לרחות ראייתו ומוקי ליה קרא לדרשא אחרת ויש לומר דקיס ליה דאינטריך קרא להאי דרשא דהא רבי עקיבא אית ליה דרשא דמשחטם צפרק בתרא דצבורות (דף מו.) דקסבר מעשר כהמה חל על רוצע ונרצע כמו שחל על צעלי מומין ומשמע צפרק המוצח מקדש (זבחים דף פה:) דלית ליה יו נרצע צעופות דקאמר רבי עקיבא מכשיר צעלי מומין ולא קאמר ונרצע הואיל וכשר צעופות ומנא ליה אלא ע"כ מהאי קרא וא"ת א"כ תפשוט דספיקא הוי דאי צריה הוי אינטריך קרא למעוטי וא"י מנלן דיש נרצע צעופות וי"ל דמעיקרא ס"ד ודאי דאינטריך קרא למעוטי אי הוה צריה אכל השתא דמסיק דאינטריך קרא לנרצע ונעבד ס"ל דלצריה לא אינטריך קרא למעוטי דממילא אימעיע מצתורים דומיא דצני יונה מה צני יונה דוקא קטנים אף תורים דוקא גדולים למעוטי תחלת הליהוב שצוה ושצוה דלא הוי לא קטנים ולא גדולים ודרשא דצרייתא אסמכתא צעלמא היא ומורי ה"ר אהרן מריגנשפור"ק תיך דלוינו סותר השתא דרשא דצרייתא דתרי מיעוטי כתיבי מן התורים או מן בני היונה חד למעוטי נרצע ונעבד ולאפוקי מדשחטם ואידך למעוטי תחלת הליהוב וקמי שמיא דאי ודאי גליא אי קטנים הוו אי גדולים הוו ואי קטנים הוו ממעטיניהו י' מבני היונה ואנן הוא דלא ידעינן מהי ממעטיניהו והשתא אי צריה הוו אחי נמי שפיר (י) יא' כמו שפירש לפי המסקנא דחד למעוטי צריה וחד למעוטי נרצע ונעבד ומעיקרא ס"ד דאינטריך תרוייהו לצריה דאי לא הוה כתיב אלא חד מיעוטא לא הוה יו ממעטי להו אלא או מגדולים או מקטנים ואם הביא משניהם הוה נפיק ממה נפשך אכל ק"ק על פיורשו דאי אחא קרא לאשמועינן שהם או גדולים או קטנים אף ע"ג דקמי שמיא גליא א"כ מאי פריך צסוף על אלו מומין שהצבתי לעיל מני אילימא ת"ק ספק הוא אינטריך קרא למעוטי ספיקא נימא דקרא מיעט לאנדרוגינוס או משום שהוא זכר משונה או משום דאשמעינן שהוא נקבה ואנן הוא דלא ידעינן יא"ש) הוי ספק אלא משמע אם קמי שמיא גליא נקבה לא היה לו להשמיענו והא דאיכא תרי מיעוטי והא דליכא תרי מיעוטי אלא למימר דלחת לא לנעבד ויומר נראה דנרצע ונעבד נפקי אחד מיעוטא אלא אינטריך קרא למעוטי ואידך למעוטי תחלת הליהוב וקמי שמיא דאי ודאי גליא תרי מיעוטי חד למעוטי תורים וחד לצני יונה: **ב"י משחטם בהם מוס בהם**. כאן משמע דלכ"ע אית להו הך דרשא דמשחטם דאי פליג אדרשא זו ההוא תנא דדריש מן הבהמה להוציא את הרוצע אם בן לידוק דצריה הוי יחלמאן דלא דריש דרשא דמשחטם אלא ודאי כוליהו דרשי להו ואפילו הכי אינטריך מן הבהמה ומן הבקר להוציא רוצע ונרצע ולא הוי דרשינן ממשחטם דהא צהא תליא אלא משום דאשכחן כבר בקדשים ששום צהן דבר ערוה ועבודת כוכבים ומוס וי"מ דרשא דמשחטם למעשר כהמה ^(ז) דחל על רוצע ונרצע כמו שחל על צעל מוס (עו'ולרבי ישמעאל) **ו**ולר"ש (י'ג"מ גס לפרה וא"ת צריש כל האסורין (תמורה דף כח:); אמרינן דתנא דמשחטם מוקי קרא דמן הבהמה פרט לזקן וחולה ומוזהם ויש לומר דתנא דמשחטם ודאי משמע ליה לש"ס דמפיק רוצע ונרצע ממשחטם לחודיה אצל שאר תנאי דנפקי ממין הבהמה אית להו דרשא דמשחטם כדפרישית וכן משמע צפרק בתרא דצבורות (דף מו.) דפליגי התם כמה תנאי גבי מעשר כהמה עו גבי טומטום ואנדרוגינוס וצמחוסר זמן ויואל דופן אצל צנרצע ורוצע ומוקא'ה ונעבד לא אשכחן שום פלוגמא ומשמע דכוליהו מרורי דמתעשרין כדדרשינן התם ממשחטם ומיזה מהכא איכא למדחי דאפילו מאן דלית ליה דרשא דמשחטם אינטריך מן התורים למעוטי נרצע דסלקא דעתך כיון דעופות ליתנהו צרוצע ליתנהו נמי צנרצע דכה"ג אמר צפרק המוצח מקדש (זבחים פה:); **תַּמּוּרֹת וזכרות בבהמה**.

בת"כ דריש לה מדכתיב תמים וזכר צבקר כצכצים וצבזים תמות וזכרות צצהמה ואין תמות וזכרות צעופות ומחוסר אבר דפסול צעוף נפקא ליה מדכתיב מן העוף ולא כל העוף צפ"ק דקדושין (דף כד:); ולא כמו שפירש כאן כקונטרס משום הקריבהו נא לפתחך וא"ת ל"ל קרא לפסול מחוסר אבר והא אפילו לצני נח נמי אסור וי"ל משום דאמרין צפרק ארצע מיתות (סנהדרין דף נט.) דכל מזהה שנאמרה לצני נח ולא נשית צסיי לישראל נאמרה ולא לצני נח ולכן הוזכר לשנותה כדי לאסור לה ולהי' וא"ת ל"ל קרא דאין תמות וזכרות צעופות מדאינטריך מן העוף לאסור מחוסר אבר דיעינן דאין מוס פוסל צעוף דאי פוסל ליה מן העוף ויש לומר דאין קרא דאין תמות וזכרות צעופות מן העוף לאסור מחוסר אבר דיעינן ומן העוף אחא אפילו הך מומין דשרי צצהמה דקרא דמן העוף לאסור אחא ולא להתייר ואין להקשות נמי מדאינטריך מן התורים לנרצע ונעבד שמעינן שפיר דאין מוס פוסל צעופות דאיכא למימר דאינטריך מן התורים משום דסלקא דעתין כיון דעופות ליתנהו צרוצע ליתנהו נמי צנרצע כדפרישית לעיל: **ב"י תבעי לך אליבא דבר פדא**. צפ' שתי מדות (מנחות דף כז:); איתומצ בר פדא מהאי קרא דאו לאליל דמדרכה פלגם דלא אחא קרא לרבווי ספיקא:

דאמר

עין משפט ור מוצה

קסג א ב מ"י פ"ג מה'ל'
אסורי מוצח הלכה ו
[תפ"ד ה"א]:
קסד א מ"י שם פ"ג
ה"א:
קסה ד מ"י פט"ז מה'ל'
מעשה הקרצנות
ה"י"צ ועיין צ"ח:
קסו ה ו מ"י שם פ"צ
הלכה ו:

שיטה מקובצת

אל למעוטי (נרצע) נרצע.
י"ב ע"י תוס' זבחים (דף פה ע"ב:); **ב** כגון מחוסר אבר וטעמא משום הקריבהו נא: **ג** של שני עשוינים ולת ושלשיות: **ד** כתיב לאליל האחד וגו'.
י"ב בן כתוב בקצת ס"י וצבצת ספרים אחרים כתיב או לאליל תעשה מנחה והכי מוכח בפי שתי מדות ע"ש: **ה** קסבר י"י יוחנן טעמא דתנא דאמר אין עולה לו: **ו** בפי בתרא דאע"ג: **ז** בת"כ הנהו מוטרי דכתיב בשלמים אבל אם זכר כ"י והשאר נמחק: **ח** תימה דסותר דרשא דברייתא כ"י לדחות ראייתו ומוקי קרא לדרשא אחרת: **ט** בפרק המוצח מקדש דאית ליה דיש נרצע צעופות דקאמר ר"ע מכשיר בבעלי מומין: **י** הוו ממעטינהו ממין בני היונה: **יא** אחי נמי שפיר לפי המסקנא דחד ותיבות כמו שפירש נמחק: **יב** הוו ממעטינן להו אלא אז: **יג** ולכן הוי ספק אלא: **יד** א"כ לידוק דברייה הוי למ"ד דלא: **טו** ולר"ש נפקא מינה בן לפרה וא"ת דבריש. וי"ב ע"י תוס' (דף יא ע"א ע"ב): **טז** גבי מעשר בהמה בטומטום ואנדרוגינוס:

רבינו גרשום

למעוטי נרצע (ונעבד) כלומר לאדם ונעבד כלומר שהיא ע"ז (א) אדם את הבהמה שהיא פסולה לגבי קדש. (נרצע לאדם ונעבד כלומר שהיא ע"ז); תמות וזכרות בבהמה דכתיב שה תמים וזכר בן שנה יהיה לכם: והביא פלגם מהו. כלומר כבש דינו בן שנה איל בן ב' שנים והביא איל בן שנה וחצי מהו: דתנן הקריבו מביא עליו כו'. כלומר אמר הרי עלי עולת בהמה מן האיל או מן הכבש והביא פלגם והקריבו אותו פלגם מביא עליו נכסי איל ואין עולה לו מוצחו. וא"ת כיון דאין עולה לו מוצחו למה מביא נכסים? דאמר י' יוחנן או לאליל תעשה מנחה סלת שני עשוינים בלול בשמן שלשית ההין לרבות את הפלגם שמביא עליו נכסי איל.

(א) נראה דל"ל כלומר שיעי שיה לרצוע אדם את הבהמה שהיא פסולה לגבי קודש: תמות זכרות וכו'.

^[1] נראה דל"ל כלומר שיעי שיה לרצוע אדם את הבהמה שהיא פסולה לגבי קודש: תמות זכרות וכו'